

NORSK GEOLOGISK FORENING

Møte nr. 423 torsdag den 17. mars 1966 kl. 19

i Videnskapsakademiet, Drammensveien 78, Oslo.

Tilstede var 19 medlemmer og 4 gjester.

Referat fra møte nr. 422 ble lest opp og godkjent.

Følgende 8 nye medlemmer ble valgt inn i foreningen:

579. Cand. real., NORALF RYE, Geologisk Institutt, Universitetet i Bergen.
580. Cand. mag. GEORGE MAISEY, Geologisk Institutt, Universitetet i Bergen.
581. Cand. mag. SVEIN ARNE SKREDEN, Geologisk Institutt, Universitetet i Bergen.
582. Cand. mag. ANDERS KRISTOFFERSEN, Geologisk Institutt, Universitetet i Bergen. Alle foreslått av Jan Mangerud og Ole Fr. Bergersen.
583. Amanuensis, dr. philos. OLAF I. RØNNING, Vitenskapsselskapets Museum, Erling Skakkesgt. 47b, Trondheim.
584. Vit. ass. sivilingeniør EINAR BROCH, Geologisk Institutt, N.T.H. Trondheim. Begge foreslått av R. Selmer-Olsen og Christoffer Oftedahl.
585. Dr. EDWARD C. APPELYARD, Department of Earth Sciences, University of Waterloo, Ontario, Canada. Foreslått av B. A. Sturt og P. H. Banham.
586. DAVID L. BRUTON, 'Shearwater', Port Navas, Falmouth, Cornwall, England, p. t. Paleontologisk Museum, Oslo. Foreslått av Anatol Heintz og Gunnar Henningsmoen.

Foredrag av FREDRIK HUSEBY: «*Strukturgeologiske og ingeniørgeologiske undersøkelser i Lieråsen.*»

I diskusjonen etter foredraget deltok Johannes A. Dons, Inge Bryhni, Morten Bjerkan, Frank M. Vokes, Trygve Strand, Ottar Jøsang, Fridtjov Isachsen, Harald Major, Olaf Holtedahl og foredragsholderen,

FREDRIK HUSEBY: Strukturgeologiske og ingeniørgeologiske undersøkelser i Lieråsen.

(Sammendrag av foredrag i Norsk Geologisk Forening 17/3-1966)

Lieråsen tunnel mellom Asker og Drammen blir med sine 10 600 m Norges lengste dobbeltsporete jernbanetunnel når den er ferdig. Arbeidet ble satt igang januar 1963.

I øst går tunnelen gjennom kalksilikater og hornfels i lengde 900 m og i vest gjennom en vulkansk breksje i lengde 200 m. Det 9,5 km lange mellompartiet består av Drammens-granitt. Opprinnelig forelå 4 alternativer for ombygging av jernbanen Asker—Drammen. På forhånd ble ingen geologiske karter tatt opp, men ut fra det foreliggende materiale gjorde man likevel en viss vurdering av de geologiske forhold ved trasevalg. Det man fryktet mest var store vanninnbrudd i sprekkesonene, og derfor ble en linjeføring valgt i en bue syd for de største vannene i området.

Under arbeidets gang ble man imidlertid overrasket av store knusingssoner med svelleleire, samtidig som det var sjenerende sprakefjell (rock burst) i enkelte faste granittpartier. Vanskelighetene fikk snart slik omfang at systematiske geologiske undersøkelser ble igangsatt høsten 1964. Ved anlegg i fjell stilles meget strenge krav til detaljerte geologiske karter og profiler, så de viktigste hjelpemidler har vært følgende:

1. Flyfotos. 2. Helikopter. 3. Diamant- og meiselboringer. (Sommeren 1966 har dessuten N.G.U.s geofysiske avdeling tatt opp seismiske lengde- og tverrprofiler i Lieråsen).

Området er gjennomgått av en rekke forkastninger og knusingssoner. Bl. a. går et eldre system NO—SV og et yngre N—S. I vest var tunnelen lagt langssetter en stor knusingssone i lengde 2 km. For å redusere vanskelighetene, samt unngå enda flere langsgående knusingssoner er traseen nå lagt i en bue syd for det opprinnelige alternativ.

(Se også: Huseby, F. Chr. A: Lieråsen tunnel, strukturgeologiske og ingeniørgeologiske undersøkelser. Tekniske meddelelser – NSB, teknisk tidsskrift for Norges Statsbaner Nr. 3—1966.)

Møte nr. 424 mandag den 25. april 1966 kl. 19

i Videnskapsakademiet, Drammensveien 78, Oslo.

Tilstede var 16 medlemmer og 4 gjester.

Referat fra møte nr. 423 ble lest opp og godkjent.

Følgende 6 nye medlemmer ble valgt inn i foreningen:

587. Cand. real. KARL ANUNDSSEN, Geologisk Institutt, Universitetet i Bergen. Foreslått av Jan Mangerud og Ole Fr. Bergersen.
588. Fil. kand. ANDERS WIKSTRÖM, Mineralogisk-Geologiska Institutionen, Uppsala Universitet, Wahlenbergsvägen 18B, Uppsala, og
589. Fil. kand. ERIK VESSBY, Tegnérgatan 12, Uppsala. Begge foreslått av Hans Ramberg og Torgeir Falkum.
590. JAMES H. STOUT, MS. Department of Geological Sciences, Harvard University, Cambridge, Mass. 02138, U.S.A. Foreslått av Torgeir Falkum og Ivar Ramberg.

591. Geolog CARL OLAF MATHIESEN, Norges Geologiske Undersøkelse, postboks 3006, Trondheim. Foreslått av Harald Skålvoll og Henri Barkey.
592. Fil. kand. STAFFAN MODIG, Kwartærgeologiska Institutionen, Uppsala Universitet, Uppsala. Foreslått av Inge Bryhni og I. Th. Rosenqvist.
- Foredrag av Prof. Dr. YOSHIMASU KURODA: «*The metamorphic rocks and their metamorphism in Japan.*»
- I diskusjonen etter foredraget deltok Chr. Oftedahl, Yoshihide Ohta, Inge Bryhni, Frank M. Vokes, Torgeir Falkum og foredragsholderen.

Møte nr. 425 torsdag den 6. oktober 1966 kl. 19

i Videnskapsakademiet, Drammensveien 78, Oslo.

Tilstede var 26 medlemmer og 16 gjester.

Referat fra møte nr. 424 ble lest opp og godkjent.

Følgende 3 nye medlemmer ble valgt inn i foreningen:

593. Dr. phil. E. G. HALDEMANN, 1781 Cordast (Fribourg), Sveits. Foreslått av F. Hagemann og V. Wiik.
594. Bergingeniør EINAR OVERWIEN, Falconbridge Nikkelverk, Kristiansand S. Foreslått av F. Hagemann og V. Wiik.
595. Fil. kand. SVEN LAUFELD, Axel Johnson Institutet, Kungsgatan 66, Stockholm C, Sverige. Foreslått av A. Heintz og G. Henningsmoen.

Minnetale over konservator ALF GRANLI ble holdt av Ivar Oftedal.

Foredrag av Dr. JÜRGEN LOESCHKE: '*Valdres-sparagmiten og Mellseinn-formasjonen i Østre Slidre.*'

I diskusjonen etter foredraget deltok Trygve Strand, Brynjulf Dietrichson, Leif Størmer, Olaf Holtedahl, Brit Løberg, Knut Bjørlykke, Johan Naterstad og foredragsholderen.

JÖRG LOESCHKE: Der Valdres-Sparagmit und die Mellseinn-Gruppe in Østre Slidre, Valdres (Süd-Norwegen).

Resumé von Vortrag Norsk Geologisk Forening 6 Oktober 1965.

1. Umgebung von Mellane: Im Zusammenhang mit der Publikation von R. P. Nickelsen (1967) wird der Valdres-Sparagmit und die Mellseinn-Gruppe am Süd-Abhang von Skarvemellen als überkippt liegend und allochthon angesehen. Der Valdres-Sparagmit und die Teile der Mellseinn-Gruppe, die in sedimentärem Kontakt mit dem Valdres-Sparagmit stehen, sind durch eine weitreichende Überschiebung von den darunterliegenden Phylliten getrennt. Eine detaillierte

Stratigraphie ermöglicht eine regionalgeologische Parallelisierung teils mit den Sparagmit-Vorkommen vom oberen Mjösa-See und teils mit Sedimenten der Hardangervidda. Dieser Vergleich scheint die überkippte Lagerung bei Mellane zu bestätigen. Es wird deshalb ein eokambrisches Alter für den Valdres-Sparagmit vorgeschlagen. Der Valdres-Sparagmit ist weder ein Flysch- noch ein Molasse-Sediment, sondern eine miogeosynklinale Sedimentfüllung der kaledonischen Geosynklinale und überlagert deckenartig teils gemeinsam mit der Mellsenn-Gruppe kambro-ordovizische Sedimente.

2. Umgebung von Bitihorn: Der Valdres-Sparagmit zeigt südlich Bitihorn sedimentäre Kontakte zu topographisch darunterliegenden Quarziten und Schiefen, die regionalgeologisch mit der Mellsenn-Gruppe bei Mellane parallelisiert werden können. Er ist inklusive dieser Quarzite und Schiefer von den darunterliegenden Phylliten durch eine Überschiebung getrennt. Der Valdres-Sparagmit zeigt überkippte Kreuzschichtung. In Analogie zu der Situation bei Mellane wird der Valdres-Sparagmit zwischen Skyrifjell und Olefjell als überkippt liegend, allochthon und eokambrisch angesehen und würde demnach dem überkippt liegenden Flügel einer riesigen, liegenden Falte entsprechen

LITERATUR:

- HOSSACK, J. R., 1965. Structural analysis of the Bygdin area, Southern Norway. Unpubl. Ph. D. Thesis, Univ. Edinburgh.
- LOESCHKE, J., 1967. Zur Stratigraphie und Petrographie des Valdres-Sparagmites und der Mellsenn-Gruppe bei Mellane/Valdres (Süd-Norwegen). Norges Geol. Undersøk. 243.
- 1967. Zur Petrographie des Valdres-Sparagmites zwischen Bitihorn und Langsuen/Valdres (Süd-Norwegen). Norges Geol. Undersøk. 243.
- NICKELSEN, R. P., 1967. The structure of Mellane and Heggeberg. Norges Geol. Undersøk. 243.

GÆA NORVEGICA

Gæa Norvegica, foreningen for geologistuderende ved Universitetet i Oslo, har i vårsemesteret 1966 avholdt følgende møter:

- 10/2-66: Dr. RICHARD NICKELSEN: 'The structure of the Valdres Sparagmite in Mellen.'
- 19/2-66: Oberst leut. GUNNAR S. PEDERSEN: «Oljejakt i isbjørnenes rike.»
- 24/2-66: Cand. mag. JOHAN P. NYSTUEN: «Foreløpige resultater fra hovedfagfelt i Engerdalen.»
- 3/3-66: Dosent BJØRN G. ANDERSEN: «Morenestratigrafi i Minnesota.» Cand. mag. OLE P. WANGEN: Om «Skagerakbreen.»
- 24/3-66: Dr. ANNA SIEDLECKA: «Underpermiske avsetninger i Sør-Polen (Krakow-Silesia-feltet).»
- 21/4-66: Dr. STANISLAW SIEDLECKI viste film fra de polske ekspedisjoner på Svalbard.
- 28/4-66: Dr. DAVID GEE: 'On the occurrence of eclogites on Spitsbergen.'
- 12/5-66: Stud. real. GUNNAR RÅDE: «Om lumenicensfenomener.»

Gæa's høvding i vårsemesteret: Cand. mag. Gudmund Grammeltvedt.

International Union of Geological Sciences
CONTACT AND INFORMATION BULLETIN
OF THE COMMISSION FOR THE STUDY OF GEOLOGICAL
DOCUMENTATION

The IUGS Documentation Commission is trying to give geologists the world over useful information. It is the Commission's opinion that the building up of a large new documentation organization is far too costly. Therefore, we are trying to organize a lively exchange of information between the existing documentation organizations. In addition, we are trying to produce synthetical and critical reviews on important geological subjects.

¹⁰. In order to make our work known to the world and to further the contacts between organizations and individuals, we are producing a Contact and Information Bulletin, which is issued as a part of IUGS Circular Letter. Each year, there will be 4 issues. The price of the Circular Letter and Contact and Information Bulletin is US \$5.00 per year to be paid by bank order or by postal order to

Prof. R. TRÜMPY, Treasurer
Schweizerische Kreditanstalt
Filiale Rigiplatz, Universitätsstrasse 102
Zürich, 6. Switzerland

S. VAN DER HEIDE, Chairman IUGS Commission for the Study of Geological Documentation.

MEDDELELSE

Det VIII. Nordiske Geologiske Vintermøtet i Lund.

Professor Gerhard Regnéll, Paleontologisk Geologiska Institutionen ved Lunds Universitet, meddeler at møte tiden for det VIII. Nordiske Geologiske Vintermøtet i Lund er fastsatt til den 8.–10. januar 1968.